

1981, 15. května – Sdělení VONS č. 250 „Trestní stíhání pro podvracení republiky“ o rozsáhlé policejní akci související se zadržením francouzského karavanu s Françoise Anisovou a Gillesem Thononem, o zadržení asi třiceti osob a domovních prohlídkách v jejich bytech a na rekreačních chatách a o zahájení trestního stíhání některých z nich.¹

Ve dnech 6.–12. května 1981 proběhla v Praze, Brně a Bratislavě rozsáhlá policejní akce, během níž policisté zadrželi asi 30 občanů, z velké části signatářů Charty 77. V jejich bytech, popř. rekreačních chatách a na pracovištích souběžně provedli velmi zevrubné domovní prohlídky, při kterých v nebyvalé míře zabavovali převážně literární texty, osobní korespondenci, poznámky (i např. týkající se denního provozu domácnosti), rukopisy a dokonce i knihy, které vyšly v Československu ve státních nakladatelstvích.² Záminkou k těmto masivním represivním opatřením se stalo zadržení dvou francouzských státních příslušníků, právníka Gillese Thonona a studentky Françoise Anisové, na rakouské hranici 27. dubna 1981.³

Někteří ze zadržených byli po 48 či 96 hodinách bezdůvodného věznění propuštěni; např. dr. Zbyněk Fišer (uměleckým jménem Egon Bondy), básník, spisovatel a filosof, dělník Jan Bednář, básník Karel Šiktanc, duchovní Jan Šimsa, sociolog Jaroslav Mezník, Olga Havlová, novinářka Věra Štvoříčková, historik Milan Otáhal st., spisovatel Karel Pecka, dělník Jiří Bednář a Zina Freundová.

Další část zadržených byla sice propuštěna z vězení, nicméně obviněna z trestného činu dle § 98/1, 2 a, b tr. z. (podvracení republiky ve spojení s cizí mocí a ve větším rozsahu; hrozí trest odnětí svobody až na 10 let) jako prof. dr. Jiří Hájek, politik,⁴ prof. dr. Zdeněk Jičínský, právník, computerový expert ing. Ivan Havel,⁵ historik dr. Josef Jablonecký,⁶ ing. Karel Holomek, (bývalý předseda administrativně rozpuštěného Svazu Cikánů-Romů), spisovatel Mojmír Klánský.

Nejzávažnějším momentem současné vlny represí ovšem zůstává, že dle našich informací, které nemusí být úplné, byla vazba uvalena prozatím na těchto 12 občanů:

studentka práv Françoise Anisová, 24 let,

právník Gilles Thonon, 29 let,

spisovatelka Eva Kantůrková, signatářka Charty 77, nar. 11. 5. 1930, bytem Praha 5, Xaveriova 13,⁷

socioložka dr. Jiřina Šiklová, bytem Praha 1, Klimentská 17,

novinář Karel Kyncl, signatář Charty 77, nar. 6. 1. 1927, bytem Praha 4, Lounských 12,

novinář Jiří Ruml, signatář Charty 77 a člen VONS, nar. 8. 7. 1925, bytem Praha 10, Kremelská 104,

dělník Jan Ruml, signatář Charty 77, člen VONS a člen kolektivu mluvčích Charty 77, nar. 5. 3. 1953, bytem ibidem,

historik prof. dr. Miroslav Kusý, signatář Charty 77 a člen kolektivu mluvčích Charty 77, nar. 1. 12. 1931,⁸ bytem Bratislava-Trnávka, Slowackého 21,

historik Milan Šimečka, nar. 6. 3. 1930, bytem Bratislava, Pražská 53,⁹

dělník Jiří Miller,¹⁰ bývalý představitel studentského hnutí, signatář Charty 77, nar. 29. 12. 1943, bytem Brno, Chudobova 23,

historik doc. dr. Ján Mlynárik, signatář Charty 77, nar. 11. 2. 1933, bytem Praha 1, Nosticova 14,¹¹

básník Jaromír Hořec, nar. 18. 12. 1931, bytem Praha 4 – Spořilov, Jihozápadní III/14.¹²

Všichni tito občané jsou rovněž obviněni z trestného činu podle § 98/1, 2 písm. a, b tr. z.¹³

Informace o Chartě 77, r. 4, 1981, č. 5, s. 6–7.

POZNÁMKY

¹ K případu Jiřiny Šiklové a spol. vedený Státní bezpečností jako akce Delta viz dále sdělení VONS č. 296 a 303, dokumenty č. 297 a 304.

² Příkazy k provedení domovních prohlídek a protokoly z nich viz in: ABS, sign. ZV 488 MV, vyšetřovací spis k případu Jiřiny Šiklové a spol. (tento spis není kompletní). Příkaz Správy vyšetřování StB Praha k provedení do-

movní prohlídky u Ivana Havla ze 6. 5. 1981 a protokol o jejím provedení je uložen in: LP, Sb. VONS, inv. č. 292, sign. I/1, kart. 47. Příkaz Správy vyšetřování StB Praha k provedení domovní prohlídky u Jána Mlynárika ze 6. 5. 1981 a protokol o jejím provedení byly ve faksimilové podobě publikovány in: MLYNÁRIK, Ján: *Ruzyňské meditace*, Praha 1999, s. 345–347.

³ Podle záznamu příslušníka Pasové kontroly Dolní Dvořiště mjr. Jaroslava Cirhana z 28. 4. 1981 přijeli oba francouzští občané z Rakouska na hraniční přechod v Dolním Dvořišti karavanem značky Peugeot 27. 4. 1981 v 22.30 hod. „Při prohlídce uvedeného automobilu bylo zjištěno, že uvnitř vozidla se nacházejí pouze osobní věci (ošacení a podobně). Přesto však zběžným pohledem bylo patrné, že automobil je zatížen, a proto bylo přikročeno k důkladnější celní kontrole.“

Během této kontroly vozidla, které byl přítomen THONON, přičemž ANIS v té době byla v hale OPK, byl odhalen ve stropním prostoru vozidla úkryt. V úkrytu bylo pohledem zjištěno, že obsahuje dosud nezjištěné množství různé literatury, jako Svědectví, Listy a podobně. Vzniklo tedy podezření ze spáchání trestného činu, a proto byla vyrozuměna KS-SNB České Budějovice a bylo rozhodnuto s ohledem na noční dobu, aby podrobné ohledání zmíněného motorového vozidla bylo provedeno v denní době za přítomnosti kriminalistických expertů. Z těchto důvodů nelze prozatím přesně určit velikost úkrytu a množství podlouhdně dovážené protisocialistické literatury.

Poté bylo přikročeno k zadržení jmenovaných a byli od sebe vzájemně izolováni. Jejich výslech jako podezřelých nemohl být proveden, protože nebylo možno pro noční dobu zajistit tlumočnicka francouzského jazyka.

O věci byl poté vyrozuměn vyšetřovatel StB, který si jmenované převezme spolu s uvedeným automobilem.“

Následující den, 28. 4. 1981, obvinil vyšetřovatel Správy vyšetřování StB mjr. Jan Trkovský Françoise Anisovou a Gillese Thonona z účastenství na trestném činu podvracení republiky podle § 10, odst. 1, písm. c), § 98 odst. 1, 2, písm. a), b) tr. zák., neboť „na podkladě zjištěných skutečností je dostatečně odůvodněn závěr, že od blíže nezjištěné doby až do 27. 4. 1981 na různých místech v cizině a v ČSSR byli nápomocni skupině osob, která z nepřátelství k socialistickému, společenskému a státnímu zřízení republiky ve spojení s cizími činiteli vyvíjí nepřátelskou činnost proti ČSSR tím, že převáželi ve speciálně upraveném autě typu PEUGEOT J9, SPZ 61 37 GB 93-F z ciziny větší množství písemných materiálů obsahově zaměřených proti společenskému a státnímu zřízení ČSSR“. ABS, sign. ZV 488 MV, vyšetřovací spis k případu Jiřiny Šíkové a spol.

Anisová a Thonon byli 20. 5. 1981 vyhoštěni z území Československa a 2. 7. 1981 přerušil vyšetřovatel Správy vyšetřování StB Praha jejich trestní stíhání. Tamtéž, závěrečná zpráva o případu J. Šíkové a spol. staršího vyšetřovatele Správy vyšetřování StB Praha kpt. JUDr. Miroslava Dostála Generální prokuratury ČSSR z 20. 7. 1981.

- ⁴ Jiří Hájek a Mojmír Klánský byli z tohoto trestného činu obviněni vyšetřovateli Správy vyšetřování StB Praha 8. 5. 1981. Usneseními generálního prokurátora ČSSR (v zastoupení JUDr. Jaromírem Prokopem) z 10. 10. 1981 byli propuštěni na svobodu, jejich trestní stíhání nicméně pokračovalo. ABS, sign. ZV 488 MV, vyšetřovací spis k případu Jiřiny Šiklové a spol. Jiří Hájek protestoval proti svému trestnímu stíhání v dopisu generálnímu prokurátorovi ČSSR ze 4. 11. 1981 in: *Informace o Chartě 77*, r. 5, 1981, č. 1, s. 16–18.
- ⁵ V usnesení vyšetřovatele Správy vyšetřování StB Praha kpt. Václava Koudelky ze 7. 5. 1981 o zahájení trestního stíhání Ivana Havla pro trestný čin podvracení republiky podle § 98, odst. 1, 2, písm. a), b) tr. zák. bylo uvedeno, že „nejméně od roku 1979 až do doby svého zadržení dne 6. 5. 1981 prováděl podvratnou činnost zejména tím, že ve větším rozsahu a ve spojení s cizími činiteli, ve svém bytě na adrese Praha 2, Engelsovo nábř. 78, shromažďoval a přechovával písemné i jiné materiály obsahově zaměřené proti socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky a určené k rozšiřování na území ČSSR i v zahraničí“. Usnesení je uloženo in: LP, Sb. VONS, inv. č. 292, sign. I/2, kart. 47. K trestnímu stíhání Ivana Havla viz jeho rukopisné poznámky a další podkladové texty pro obhajobu uložené in: LP, Sb. VONS, inv. č. 292, sign. II/4, kart. 47.
- ⁶ Podle usnesení vyšetřovatele Správy vyšetřování StB Praha mjr. Jaroslava Spury z 5. 6. 1981 byla věc Josefa Jablonického vyloučena ze společného řízení v trestní věci Jiřiny Šiklové a spol., neboť jeho trestná činnost nespojuje s trestnou činností J. Šiklové a spol. Totožné usnesení přijal téhož dne mjr. Spura i ve věci obviněného Jiřího Müllera. ABS, sign. ZV 488 MV, vyšetřovací spis k případu Jiřiny Šiklové a spol. Dále viz text Jiřího Müllera „Causa Jiřina Šiklová a další“ obsahující Müllerovu zprávu o případě a opis usnesení Generální prokuratury ČSSR o jeho propuštění z vazby uložený in: LP, Sb. VONS, inv. č. 292, sign. II/1, kart. 47, a jeho další text „Informace přátelům o mém trestním stíhání“ in: *Listy* 12, 1982, č. 2 (květen), s. 77–78
- ⁷ Jednotlivá usnesení vyšetřovatelů Správy vyšetřování StB Praha o zahájení trestního stíhání Jaromíra Hořce, Evy Kantůrkové, Karla Kyncla, Jiřího Rumla, Jiřiny Šiklové pro trestný čin podvracení republiky podle § 98, odst. 1, 2, písm. a), b) tr. zák. z 9. 5. 1981 a usnesení generálního prokurátora ČSSR z 9. 5. 1981 o jejich vzetí do vazby s účinností od 6. 5. 1981 (v případě E. Kantůrkové od 7. 5. a J. Šiklové od 8. 5. 1981), kdy byli zadrženi. Vazba jim byla přes protesty několikrát prodloužena. ABS, sign. ZV 488 MV, vyšetřovací spis k případu Jiřiny Šiklové a spol.
- ⁸ Vyšetřovatel Správy vyšetřování StB Bratislava kpt. Lubomír Horník zahájil 8. 5. 1981 trestní stíhání Miroslava Kusého pro trestný čin podvracení republiky podle § 98, odst. 1, 2, písm. a), b) tr. zák. Kusý byl nejprve vzat do vazby, ale na základě usnesení generálního prokurátora SSR (v zastoupení JUDr. Miroslavem Šubertem) z 21. 5. 1981 došlo k jeho propuštění na svobodu.

- ⁹ Trestní stíhání Milana Šimečky pro trestný čin podvracení republiky podle § 98, odst. 1, 2, písm. a), b) tr. zák. zahájil vyšetřovatel Správy vyšetřování StB Bratislava kpt. Branislav Blaško z 9. 5. 1981. Usnesením generálního prokurátora SSR (v zastoupení JUDr. Miroslavem Šubertem) z 9. 5. 1981 byl vzat do vazby s účinností od 7. 1. 1981, kdy byl zadržen, viz in: ABS, sign. ZV 488 MV, vyšetřovací spis k případu Jiřiny Šiklové a spol.
- ¹⁰ Správně Müller.
- ¹¹ Ján Mlynárikovi hrozilo ve vazbě další trestní stíhání. Na cele byly 18. 9. 1981 zadrženy jeho rukopisné poznámky v počtu 230 stran formátu A5, v nichž se údajně „z extrémních pozic odsuzuje činnost KSČ, snižuje vážnost čs. prezidentů Gottwalda, Zápotockého, Husáka, Svobody a odsuzuje činnost řady československých stranických a vládních představitelů stejně jako činnost některých představitelů států světové socialistické soustavy. Z obsahu písemností je zřejmé, že byla určena k odeslání do NSR s cílem poškodit zde zájmy ČSSR.“ Tento rukopis napsal Mlynárik během pobytu ve vazbě a měl být tajně doručen jeho synovi žijícímu v SRN. Speciálním odborem Generální prokuratury ČSSR byla věc postoupena k prošetření, zda se nejedná o přípravu trestného činu poškozování zájmů republiky v cizině podle § 7 odst. 1 k § 112 tr. zák. Usnesením vyšetřovatele Správy vyšetřování StB Praha npor. Cyrila Pazderky z 10. 12. 1981, z něhož pochází i výše uvedená citace, byla celá věc odložena, neboť trest, který Mlynárikovi hrozil, by byl bezvýznamný vzhledem k trestu, který ho podle očekávání měl postihnout za spáchání trestného činu podvracení republiky, z něhož je obviněn. Z korespondence Speciálního odboru Generální prokuratury ČSSR a Správy vyšetřování StB Praha vyplývá, že rukopisu chtěla prokuratura využít při hlavním líčení ve věci Jiřiny Šiklové a spol. a při stavu rozpracování této kauzy nepovažovala vznesení dalšího obvinění proti Mlynárikovi za vhodné. ABS, sign. ZV 488 MV, vyšetřovací spis k případu Jiřiny Šiklové a spol. Mlynárikův text, který představoval reflexi jeho životních prožitků psanou pod vlivem jeho vězeňských zkušeností a hrozícího odsouzení a který byl napsaný formou dopisu během sedmnácti dní pobytu ve vazbě, byl publikován po roce 1989, viz in: MLYNÁRIK: *Ruzyňské meditace*.
- ¹² Usnesením generálního prokurátora ČSSR z 1. 10. 1981 byla trestní věc Jaromíra Hořce vyloučena ze společného řízení s ostatními obviněními, neboť po skončení vyšetřování bylo zjištěno, že u Hořce bude třeba provést ještě doplnění vyšetření, zejména doplnění posudku o jeho zdravotním stavu. Tím by se prodloužilo řízení proti spoluobviněným, kteří byli ve vazbě. Generální prokurátor ČSSR též den rozhodl o vyhovění stížnosti na prodloužení vazby podané Hořcem prostřednictvím své obhájky 17. 9. 1981, v níž poukazoval na svůj špatný zdravotní stav a zejména zdůraznil své rozhodnutí nepokračovat v trestné činnosti, neovlivňovat trestní řízení a distancovat se od trestné činnosti ostatních obviněných. ABS, sign. ZV 488 MV, vyšetřovací spis k případu Jiřiny Šiklové a spol. Podrobné svě-

dectví o případu přinesl Ján Mlynárik v publikaci *Causa Danubius*, Praha 2000, která obsahuje i edici jeho korespondence k případu.

¹³ Dnem 20. 7. 1981 byla datována rozsáhlá závěrečná zpráva staršího vyšetřovatele Správy vyšetřování StB Praha kpt. JUDr. Miroslava Dostála Generální prokuratury ČSSR (94 stran) s návrhem na podání obžaloby v trestní věci obviněných Jaromíra Hořce, Evy Kantůrkové, Karla Kyncla, Jána Mlynárika, Jana Rumla, Jiřího Rumla, Jiřiny Šiklové, Milana Šimečky (stíhání vazebně), Zdeňka Jičínského, Jiřího Hájka, Ivana Havla, Olgy Havlové, Mojmíra Klánského a Miroslava Kusého. Obžalovaní byli 20. 10. 1981 seznámeni s výsledky vyšetřování. Následující den rozhodl generální prokurátor ČSSR o prodloužení vazby sedmi obviněným stíhaným vazebně.

V závěrečné zprávě bylo mj. uvedeno: „Provedeným vyšetřováním trestní věci obviněné ŠIKLOVÉ a spol. bylo zjištěno a prokázáno, že obvinění navázali prostřednictvím Jana TESAŘE, Viléma PREČANA a dalších osob z řad vystěhovalců a emigrace spojení na Jana KAVANA, který je vedoucím představitelem agentury ‚PALACH PRESS‘ v Londýně, jež zprostředkoval zaslání materiálů konspiraativní cestou (kanálem) z území ČSSR do zahraničí na adresu československých emigrantů a vystěhovalců, například JANOUCHA (Švédsko), Adolfa MÜLLERA (NSR – nakladatelství Index), Josefa ŠKVORECKÉHO (nakladatelství [68] PUBLISHERS – Kanada) a podobně. Ze zahraničí byly stejnou cestou dopravovány na území ČSSR nepřátelské tiskoviny, pokyny, vzkazy a finanční prostředky, určené obviněným a dalším československým občanům k vyvolávání nepřátelských nálad proti socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky.

[...]

V noci ze dne 5. 5. na 6. 5. 1981, po předchozím anonymním telefonátu (svazek č. 31, č. 1. 3), bylo zajištěno orgány OS SNB Praha-východ ve Staré Boleslavi, ulice Ladislava Zápotockého čis. 1207 v garáži rodinného domku po emigrantu VYDROVI, 9 papírových, igelitových a jutových pytlů, které obsahovaly balíkové zásilky. Provedeným ohledáním dne 6. 5. 1981 bylo zjištěno, že v materiálech bylo uvedeno celkem 55 osob, které odesílaly buď sami, nebo prostřednictvím dalších osob materiály do zahraničí. Jednalo se především o různé samizdatové tiskoviny, knihy, krabice s fotografiemi, archiv obviněného MLYNÁRIKA (12 balíků) a obviněného KYNCLA (svazek č. 31, č. l. 23–55, a dále fotodokumentace, č. l. 56–60). Jednotlivé zásilky byly zabaleny v balícím papíru a na vnější straně označeny krycími adresami (svazek č. 32 a č. 21 částečně). Rozšířováním těchto zkratk, které na balíky napsala obviněná ŠIKLOVÁ, bylo zjištěno, že tyto nepřátelské materiály byly převážně zasílány pro [sic] Jana KAVANA do Londýna, Františka JANOUCHA do Švédska, Viléma PREČANA a Jiřího LEDERERA do NSR, Josefa ŠKVORECKÉHO do Toronta, Jiřího PELIKÁNA do Bruselu a další osoby.

Posledně uvedený případ dovozu nepřátelských tiskovin do ČSSR v tak značném rozsahu nebyl ojedinělý. V lednu 1981, jak vyplývá z vypovědi obviněné

ŠIKLOVÉ (svazek č. 2), byla do ČSSR dopravena rovněž velká zásilka nepřátelských tiskovin, označená kódem EM 4. V tomto případě údajně nebyly zpět do zahraničí odeslány žádné materiály.

Na výše uvedené podvrtné činnosti se podíleli větší či menší měrou svým jednáním všichni obvinění, kteří jako spolupachatelé nesou společnou zodpovědnost.“

Vyšetřovatel navrhl podat na všechny obviněné obžalobu z trestného činu podvracení republiky podle § 98, odst. 1, 2, písm. a), b) tr. zák. a posuzovat je jako spolupachatele ve smyslu ustanovení § 9 tr. zák. Podle sdělení ředitele Speciálního odboru Generální prokuratury ČSSR (v zastoupení dr. Balášem) Správě vyšetřování StB Praha z 21. 10. 1981 postoupil tohoto dne speciální odbor trestní věc J. Šiklové a spol. s připraveným nástinem obžaloby Městské prokuratuře v Praze k podání obžaloby, k níž však mělo dojít až po vydání pokynu Generální prokuraturou ČSSR. K podání obžaloby však nikdy nedošlo, byť řada obžalovaných zůstala ještě mnoho měsíců ve vazbě. Všechny výše uvedené dokumenty viz in: ABS, sign. ZV 488 MV, vyšetřovací spis k případu Jiřiny Šiklové a spol.

Případ vzbudil velkou pozornost v Československu i v zahraničí. Již den po zásahu 7. 5. 1981 se k němu vyjádřili mluvčí Charty 77 Václav Malý, Bedřich Placák a Jaroslav Šabata v dopisu Federálnímu shromáždění ČSSR, ČNR a předsedovi vlády ČSSR Lubomíru Štrougalovi obsahujícím zprávu o policejní razii proti signatářům Charty 77 a výzvu k netolerování nezákonných metod StB. CÍSAŘOVSKÁ, Blanka – PREČAN, Vilém (eds.): *CHARTA 77: Dokumenty 1977–1989*, sv. 1, Praha 2007, s. 379–380. Sdělení Charty 77 z 15. 5. 1981 pak obsahovalo doplnění informací o razii. Tamtéž, s. 390–391. Mluvčí Charty 77 Václav Malý a Bedřich Placák napsali 11. 6. 1981 dopis Federálnímu shromáždění ČSSR obsahující zprávu o policejní razii v souvislosti se zadržením francouzského karavanu s literaturou a valutami a o zahájení trestního stíhání některých z nich pro trestný čin podvracení republiky a odmítnutí nařčení ze spojení Charty 77 s údajnými diversními a špionážními centry v zahraničí. Tamtéž, s. 392–393.

Rodinní příslušníci vězněných československých disidentů napsali 6. 11. 1981 dopis prezidentu republiky obsahující protest proti jejich věznění, informaci o zahraniční solidaritě a žádost o intervenci v jejich prospěch. *Informace o Chartě 77*, r. 5, 1982, č. 1, s. 8. Dále viz např. dopis československých občanů předsedkyni Evropského parlamentu Simony Veilové z 18. 6. 1981 s žádostí o pomoc E. Kantůrkové a dalším vězněným československým disidentům, *Informace o Chartě 77*, r. 4, 1981, č. 7, s. 7

Velkou pozornost celé kauze věnoval český a slovenský exilový tisk, viz mj. soubor textů „Vlna zatýkání“, „Tváře zatčených“, „Co o tom říká Rudé právo“, komentář Vladimíra Škutiny „Hysterie v ČSS(S)R“, výňatky z úředních dokumentů vztahující se k případu J. Šiklová a spol. a fotografie některých zatčených in: *Londýnské listy* 5, 1981, květen, s. 6–9; článek Vladimíra Škutiny „Co se nyní děje v PRAZE“ obsahující zamyšlení nad

postavením opozice ve východní Evropě na základě vlny zatýkání po zadržení zásilky tiskovin in: *Hlasy Čechů a Slováků v Austrálii* 2, 1981, č. 13 (29. 6.), s. 1 a 2; článek „V Československu opět velká vlna zatýkání“ in: *Informační materiály* 11, 1981, č. 38 (červen), s. 2–4; článek Viléma Prečana „Sebrali ho ve středu 6. května...“ věnovaný Milanu Šimečkovi in: *Svědectví* 16, 1981, č. 65, s. 37–40; text Rudolfa Slánského „Úvaha nad čtyřmi dopisy“ obsahující analýzu dopisů československým disidentům zadrženým ve francouzském karavanu in: *Listy* 12, 1982, č. 1 (únor), s. 67–74; článek Marie Králové „Kdyby ji odsoudili“ a článek „Obrana ztracené varty“ o J. Šiklové in: *Listy* 12, 1982, č. 2 (květen), s. 86–87; článek Jiřího Lederera „Jiří Ruml“ in: *Listy* 12, 1982, č. 5 (říjen), s. 30–32; článek „Tvrdý zásah proti kritikům čs. režimu“ in: *Americké listy*, 1981, č. 21 (22. 5.), s. 1; článek „Spisovatelé světa sněmovali“ o sjezdu PEN-klubu v Lyonu obsahující v příloze text rezoluce proti připravovanému procesu se signatáři Charty 77 in: *Americké listy*, 1981, č. 41 (9. 10.), s. 1 a 3; článek „Praha připravuje politický monstrproces s chartisty. Sedm francouzských organizací na podporu lidských práv uspořádalo demonstraci před čs. velvyslanectvím v Paříži“ in: *České slovo* 27, 1981, č. 6, s. 1 a 3.

K zahraničním ohlasům a solidárním akcím viz např. dopis tajemníka Mezinárodního výboru na podporu Charty 77 v Československu France de Nicolaiové prezidentu ČSSR Gustávu Husákovi z 10. 10. 1981 vyjadřující znepokojení nad připravovaným procesem se signatáři Charty 77. LP, Sb. VONS, inv. č. 292, sign. IV/11, kart. 47; žádost člena předsednictva Mezinárodní společnosti pro lidská práva Edgara Lamma prezidentu ČSSR Gustávu Husákovi ze 17. 8. 1981 o intervenci ve prospěch obžalovaných signatářů Charty 77 in: tamtéž, sign. IV/14, kart. 47; dopis Výboru 5. ledna pro svobodné a socialistické Československo prezidentu ČSSR Gustávu Husákovi ze 17. 8. 1981 obsahující protest proti připravovanému procesu se signatáři Charty 77 a celkovému politickému vývoji v Československu po okupaci v roce 1968. Tamtéž, sign. IV/15, kart. 47. Proti připravovanému procesu se signatáři Charty 77 protestovalo v telegramu zaslaném 9. 9. 1981 prezidentu ČSSR Gustávu Husákovi, generálnímu prokurátorovi ČSSR Jánu Feješovu a ministru spravedlnosti ČSR Antonínu Kašparovi také anglické ústředí PEN-klubu. Tamtéž, sign. IV/16, kart. 47.

Případu se věnovala i Amnesty International, viz článek „Czechoslovakia: Widespread arrests of Czechoslovak activists“ in: *Amnesty International Urgent Action*, 20. 5. 1981; článek „Czechoslovakia: Widespread arrests of Czechoslovak activists“ in: *Amnesty International Urgent*, 15. 6. 1982; článek „Czechoslovakia. Big crackdown on dissenters“, in: *Amnesty International Newsletter* 11, 1981, č. 7; článek „Karel Kyncl released“ in: *Amnesty International Newsletter* 13, 1983, č. 3; článek „AI saved my life...“ obsahující výtah z dopisu J. Mlynárika AI s poděkováním za podporu in: *Amnesty International Newsletter* 13, 1983, č. 10; článek „MEDICAL LETTER-

-WRITING ACTION. Jiri RUML – Czechoslovakia“ in: *Amnesty International Index*, 26. 4. 1982, uloženo in: LP, Sb. VONS, inv. č. 292, sign. IV/25, kart. 47.

Z prorežimního hlediska referoval o případu Jiřiny Šiklové a spol. např. článek „Diverzní činnost proti ČSSR“ obsahující zprávu ČTK o zadržení G. Thonona a F. Anisové na hranicích a o následném trestním stíhání československých občanů in: *Rudé právo*, 16. 5. 1981, s. 2; články Jiřího Hečka „Přerušovaný kanál“ in: *Rudé právo*, 30. 6. 1981, s. 3, a „Zrádná emigrace – nástroj mezinárodní reakce. Svědectví spolupracovníka československé rozvědky. Na tiskové besedě v Praze byly zveřejněny informace a dokumenty odhalující protičeskoslovenskou činnost reakčních emigrantských seskupení“ in: *Rudé právo*, 16. 7. 1981, s. 1 a 3; článek Stanislava Oborského „Disidenti, zaprodanci a ještě hůř. O svědomí snadno a rychle, ale draze prodaném“ in: *Rudé právo*, 13. 8. 1981, s. 3; článek „Nepřátelská činnost čs. emigrace. Tisková konference se spolupracovníkem československé rozvědky“ in: *Lidová demokracie*, 16. 7. 1981, s. 1 a 3.

Další dokumentaci k ohlasům případu Jiřiny Šiklové a spol. viz in: LP, Sb. VONS, inv. č. 292, kart. 47. Některé zahraniční články k případu a jejich úřední překlady do češtiny, stejně jako monitoring zahraniční redakce ČTK viz in: ABS, sign. ZV 488 MV, vyšetřovací spis k případu Jiřiny Šiklové a spol.